

Plan for tilsyn av barnehager

Etter Lov om barnehager

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
1. Formål	3
2. Lovgrunnlag.....	3
3. Delegasjon og myndighet	3
4. Roller	3
5. Forholdet mellom veiledning og tilsyn.....	4
6. Valg av tema og tilsynsobjekter	4
7. Begrepsavklaring.....	4
8. Ulike former for tilsyn.....	5
9. Oppfølging	9

1. Formål

Formålet med tilsyn er å sikre at barna i Tønsberg kommune har et godt og forsvarlig barnehagetilbud gjennom å påse at barnehagene drives i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Det er også ønskelig at tilsynet skal være til hjelp for barnehagenes arbeid med å kvalitetssikre og utvikle egen virksomhet.

Plan for tilsyn med barnehager i Tønsberg kommune skal bidra til at kommunen som barnehagemyndighet oppfyller sin tilsynsplikt etter barnehageloven. Planen skal kvalitetssikre og synliggjøre hvordan kommunen jobber systematisk med tilsyn.

2. Lovgrunnlag

Tønsberg kommune har ansvar for å påse at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende regelverk (§ 10, første ledd Lov om barnehager);

§ 10 Barnehagemyndighetens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning om og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter.

Kommunens ansvar for å føre tilsyn med barnehager følger av § 2 Tilsyn, Forskrift om overgangsregler til barnehageloven;

Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter barnehageloven.

Kommunen kan gi pålegg om retting av uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningsspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes statsforvalteren til orientering.

I stedet for eller i tillegg til stenging av virksomheten, kan kommunen bruke økonomiske reaksjoner overfor ikke-kommunale barnehager dersom krav etter barnehageloven § 21 - § 23, eller forskrift i medhold av barnehageloven §23, ikke er overholdt.

Vedtak om retting og stenging og vedtak om anvendelse av økonomiske reaksjonsmidler kan påklages til statsforvalteren.

3. Delegasjon og myndighet

Kommunestyret og utvalg for oppvekst og opplæring har delegert anvendelse av Lov om barnehager, med unntak av § 8, Krav til vedtekter (vedtekter for kommunale barnehager) og § 14 (godkjenning av barnehager), til rådmannen. Rådmannen har delegert egen myndighet til oppvekst - myndighet og internkontroll.

4. Roller

Kommunen har to roller overfor barnehagene. Kommunen er barnehagemyndighet for alle barnehagene (både kommunale og private barnehager), og eier av de kommunale barnehagene.

Tilsyn er en oppgave som utføres av kommunen som barnehagemyndighet. Det settes krav til at kommunen skal likebehandle private og kommunale barnehager når den utfører oppgaver som barnehagemyndighet (§ 11, Lov om barnehager). Sentralt ved kommunens tilsynsansvar er at både kommunale og private barnehager skal ha tillit til tilsynet, og at kommunens eierinteresse som barnehageeier blir satt til side.

For å sikre legitimitet og objektiv faglig vurdering skal tilsyn alltid gjennomføres av minst to personer.

5. Forholdet mellom veiledning og tilsyn

Barnehagemyndigheten skal både gi veiledning om - og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk (§ 10 første ledd, Lov om barnehager)

Når barnehagemyndigheten gir veiledning, skal det bidra til å gi barnehagene oversikt over hva barnehageloven med forskrifter krever og hva som må gjøres for å få driften i samsvar med dette.

Gjennom ulike former for tilsyn skal barnehagemyndigheten påse, og slik sikre at barnehagene drives i samsvar med lov og forskrifter.

Det stilles mange krav til barnehagenes lokaler og drift også i annet regelverk. Helsemyndighetene, plan- og bygningsmyndighetene og andre har selv ansvaret for sine områder, men barnehagemyndigheten har et overordnet ansvar for barnehagene og må legge opp til et nært samarbeid med de øvrige aktuelle instansene – både i godkjenningsprosessen og ved senere tilsyn.

6. Valg av tema og tilsynsobjekter

For å kunne vurdere om barnehagene oppfyller pliktene i barnehageloven med forskrifter må barnehagemyndigheten framskaffe egnet og tilstrekkelig informasjon om de ulike barnehagenes praksis. Barnehagemyndigheten må vurdere risiko for brudd på regelverket og behov for veiledning og tilsyn. Risikovurderingen skal ligge til grunn for valg av tilsynsobjekter og hva som skal være tema for tilsynet. Aktuelle informasjonskilder kan være informasjon fra tilsyn, årsmeldinger, brukerundersøkelser, klagesaker, bekymringsmeldinger, vedtekter, årsplaner, årsregnskap, medieoppslag, møtepunkter og øvrig kontakt med barnehagene og barnehageeierne.

Barnehagemyndigheten benytter sektorovervåking som metode i arbeidet med risiko- og sårbarhetsvurdering.

7. Begrepsavklaring

I en tilsynsprosess benyttes flere ulike begreper. Under følger en redegjørelse av de mest brukte, for å tydeliggjøre hva barnehagemyndigheten legger i disse.

Brudd på regelverket:

Brudd på regelverket (regelverksbrudd) gjelder uforsvarlige forhold eller ulovlige forhold som vil føre til pålegg om retting (§ 2 Tilsyn, Forskrift om overgangsregler til barnehageloven)

Merknad:

En merknad er ikke et brudd på regelverket, men peker på forbedringspotensial hos tilsynsobjektet. Dette kan være systemforbedringer eller forbedringer i det fysiske miljøet som ikke faller under krav fra lov og forskrifter, men som barnehagemyndigheten anser som hensiktsmessige. Merknader kan føre til brudd på regelverket dersom de blir stående urettet over tid.

Foreløpig tilsynsrapport:

Dersom et tilsyn avdekker brudd på regelverket, utarbeides det en foreløpig rapport. Rapporten er et forhåndsvarsel om pålegg om retting av eventuelle brudd på regelverket. Barnehagen ved eier/leder gis mulighet for å uttale seg før endelig rapport med eventuelle pålegg ferdigstilles. Dersom tilsynet ikke avdekker regelverksbrudd, utarbeides det ikke foreløpig tilsynsrapport.

Endelig tilsynsrapport:

Endelig tilsynsrapport sendes til barnehagens eier/styrer.

Den ferdige tilsynsrapporten skal være en sammenfatning av;

- de forhold som framkommer som følge av tilsynet
- barnehagemyndighetens vurdering av om barnehagen drives etter barnehagelovens regelverk
- eventuelle pålegg om retting av brudd på regelverket

Vedtak om pålegg om retting:

Dersom barnehagemyndigheten finner brudd på regelverket, vedtas det pålegg om retting. Dette er en del av den endelige tilsynsrapporten og forvaltningslovens regler følges. Pålegg om retting er et enkeltvedtak (forvaltningsloven § 2). Vedtaket krever begrunnelse og det skal gis frist til å rette pålegget, opplysninger om konsekvenser dersom fristen ikke overholdes, og opplysninger om klagemuligheter (§§ 24, 28 og 29).

8. Ulike former for tilsyn

Barnehagemyndigheten gjennomføre tre ulike former for tilsyn med barnehagene i kommunen (med bakgrunn i Lov om barnehager og tilhørende forskrifter):

1. Dokumenttilsyn (skriftlig tilsyn)
2. Stedlig tilsyn
3. Hendelsesbasert tilsyn

Tilsyn kan gjennomføres med og uten varsel. Varslet tilsyn er når barnehagen får skriftlig beskjed før tilsynets oppstart. Ved stedlig tilsyn skal varsel normalt sendes barnehagen minst 3 uker før tilsynet starter. I noen tilfeller vil det være nødvendig med kortere varsel. Tilsyn uten varsel kan finne sted når barnehagemyndigheten av ulike årsaker finner det nødvendig.

1. Dokumenttilsyn (skriftlig tilsyn)

Dokumenttilsyn er et tilsyn der undersøkelser og vurderinger baserer seg på skriftlig dokumentasjon fra barnehagene.

Hyppighet

Det foretas jevnlig dokumenttilsyn i barnehagene. Gjennomføring og valg av tema er basert på risiko- og sårbarhetsvurdering.

Rapport

Innlevert dokumentasjon danner grunnlaget for tilsynsrapport.

Rutinebeskrivelse – dokumenttilsyn:

TRINN	FASE	AKTIVITET	ANSVAR
1	Igangsetting	Sende ut varsel om tilsyn til barnehagen sammen med eventuelle skjema, oversikt over hvilken dokumentasjon som kreves, samt frist for innsending.	Barnehagemyndighet
2	Kartlegging	Etterspurt dokumentasjon sendes barnehagemyndigheten innen oppgitt frist.	Barnehagen
3	Utøvelse	Barnehagemyndigheten gjennomgår innsendt dokumentasjon og vurderer denne opp mot gjeldende regelverk. Dersom dokumentasjonen er mangelfull, kan myndigheten be barnehagen om utfyllende informasjon.	Barnehagemyndighet
4	Rapportering	Avdekker tilsynet brudd på regelverket, sendes foreløpig tilsynsrapport til barnehagen innen tre uker. Rapporten skal inneholde frist for tilbakemelding. Frist for tilbakemelding er som oftest 2 uker.	Barnehagemyndighet
		Barnehagen gir tilbakemelding på foreløpig rapport innen oppgitt frist.	Barnehagen
		Endelig tilsynsrapport oversendes barnehagen. Rapporten opplyser om merknader og/eller brudd på regelverket med pålegg om retting. Frist for retting kan være mellom 3 uker og 3 måneder, ut fra sakens alvorlighetsgrad. Rapporten skal gi opplysninger om klagebehandling.	Barnehagemyndighet
5	Oppfølging	Retting og lukking brudd på regelverket.	Barnehagen
		Det lages årlig en oppsummering av funnene i tilsyn med barnehagene. Denne presenteres i «Tilstandsrapport for tønsbergbarnehagene».	Barnehagemyndighet

2. Stedlig tilsyn

Stedlig tilsyn er tilsyn der skriftlig dokumentasjon fra barnehagene suppleres av intervjuer og/eller befarng.

Gjennomføring

Barnehagemyndigheten innhenter skriftlig dokumentasjon i forkant av intervju/samtale og befaring i barnehagens lokaler. Det er fokus på dialog i intervjuene. Dette skal sikre at barnehagemyndigheten får et godt grunnlag for å vurdere om barnehagen drives etter gjeldende regelverk og ellers er forsvarlig drevet. Det kan være aktuelt å intervju eier, styrer, andre ansatte og foreldrerepresentanter. I tillegg kan barn, tillitsvalgte og verneombud intervjues.

Hypighet

Det utføres stedlig tilsyn i utvalgte barnehager i Tønsberg kommune hvert år, på bakgrunn av risiko-sårbarhetsvurdering.

Rapport

Innlevert dokumentasjon danner, sammen med referater fra intervjuer/samtaler, grunnlaget for tilsynsrapporten.

Rutinebeskrivelse – Stedlig tilsyn:

TRINN	FASE	AKTIVITET	ANSVAR
1	Igangsetting	Sende ut varsel om tilsyn til barnehagen senest 3 uker før gjennomføring av stedlig tilsyn. Varselet skal gi oversikt over hvilken dokumentasjon som skal vedlegges og frist for innsending. Varsel om tilsyn inneholder møteplan som beskriver tema, gangen i tilsynet, samt hvilke personer/stillinger som skal delta.	Barnehagemyndighet
2	Kartlegging	Etterspurt dokumentasjon sendes barnehagemyndigheten innen oppgitt frist.	Barnehagen
3	Utøvelse	Barnehagemyndigheten gjennomfører intervjuer og dialog, basert på møteplan/valgte tema, samt innsendt dokumentasjon. Det skrives referat fra intervjuene, som oppsummeres på slutten av intervjuet. Referatene benyttes til interne saksforberedelser.	Barnehagemyndighet
4	Rapportering	Avdekker tilsynet brudd på regelverket, sendes foreløpig tilsynsrapport til eier/styrer innen tre uker. Rapporten skal inneholde frist for tilbakemelding	Barnehagemyndighet
		Barnehagen gir tilbakemelding på foreløpig rapport inn en oppgitt frist	Barnehagen
		Endelig tilsynsrapport oversendes eier/styrer. Rapporten opplyser om merknader eller brudd på regelverket, med frist for retting. Rapporten skal gi opplysninger om klagebehandling. Det kan i noen tilfeller vurderes som hensiktsmessig å arrangere sluttmøte	Barnehagemyndighet

		hvor endelig rapport gjennomgås og hvor barnehagemyndigheten kan gi barnehagen nødvendig veiledning.	
5	Oppfølging	Retting og lukking av brudd på lovverket.	Barnehagen
		Det lages årlig en oppsummering av funnene i tilsyn med barnehagene. Denne presenteres i «Tilstandsrapport for tønsbergbarnehagene»	Barnehagemyndighet

3. Hendelsesbasert tilsyn

Hendelsesbasert tilsyn gjennomføres med bakgrunn i opplysninger til barnehagemyndigheten som vurderes som en høy risiko for brudd på regelverket og som bør undersøkes raskt. Slike opplysninger kan være erfaringer gjort av barnehagemyndigheten, henvendelser eller klager fra foresatte, ansatte eller andre samarbeidspartnere.

Gjennomføring

Om hendelsen utløser skriftlig eller stedlig tilsyn er avhengig av hendelsens karakter og alvorlighetsgrad. Hendelsesbasert tilsyn skal, så langt det er mulig, gjennomføres innen 2 uker etter at barnehagemyndigheten har blitt oppmerksom på forholdet.

Hensikten med hendelsesbasert tilsyn er:

- Avklare hva som har skjedd
- Avklare mulige årsaker til hendelsen
- Undersøke om hendelsen har ført til endringer i barnehagens rutiner
- Undersøke om barnehagen har systemer og rutiner som forbygger at lignende hendelser vil kunne skje igjen

Hyppighet

Hendelsesbaserte tilsyn, med og uten varsel, foretas fortløpende etter barnehagemyndighetens vurdering.

Rapport

Hva som danner grunnlaget for tilsynsrapport avhenger av tilsynets form. Tilsynsrapport skal utarbeides.

Rutinebeskrivelse – Hendelsesbasert tilsyn:

TRINN	FASE	AKTIVITET	ANSVAR
1	Igangsetting	Barnehagen kontaktes eller oppsøkes ved uanmeldt fremmøte i enheten.	Barnehagemyndighet
2	Kartlegging	Dersom dokumentasjon er etterspurt sendes denne barnehagemyndigheten innen oppgitt frist.	Barnehagen
3	Utøvelse	Barnehagemyndigheten gjennomgår eventuelt dokumentasjon og/eller gjennomfører intervjuer basert på aktuell hendelse. Det skrives referat fra intervjuene, som oppsummeres på slutten av intervjuet. Referatene benyttes til interne saksforberedelser.	Barnehagemyndighet
4	Rapportering	Avdekker tilsynet brudd på lovverket,	Barnehagemyndighet

		sendes foreløpig tilsynsrapport til eier/styrer innen tre uker. Rapporten skal inneholde frist for tilbakemelding	
		Barnehagen gir tilbakemelding på foreløpig rapport inn en oppgitt frist	Barnehagen
		Endelig tilsynsrapport oversendes eier/styrer. Rapporten opplyser om merknader eller brudd på regelverket, med frist for retting. Rapporten skal gi opplysninger om klagebehandling. Det kan i noen tilfeller vurderes som hensiktsmessig å arrangere sluttmøte hvor endelig rapport gjennomgås og hvor barnehagemyndigheten kan gi barnehagen nødvendig veiledning.	Barnehagemyndighet
5	Oppfølging	Retting og lukking av brudd på regelverket.	Barnehagen
		Det lages årlig en oppsummering av funnene i tilsyn med barnehagene. Denne presenteres i «Tilstandsrapport for tønsbergbarnehagene»	Barnehagemyndighet

9. Oppfølging

Brudd på regelverket skal rettes opp av eier/styrer. Barnehagemyndigheten følger opp innen gitt frist i endelig tilsynsrapport. Brudd på regelverket skal rettes opp av eier/styrer. Barnehagemyndigheten følger opp innen gitt frist i endelig tilsynsrapport. Dersom barnehagen ikke retter opp regelverksbrudd, skal sanksjoner vurderes (§ 2, Forsikrift om overgangsregler til barnehageloven). Dersom det gjøres vedtak om stenging skal Stastforvalteren i Vestfold og Telemark varsles gjennom å motta kopi av vedtaket. Statsforvalteren er klageinstans for vedtak etter § 2.

Merknader kan følges opp av barnehagemyndigheten, avhengig av alvorlighetsgrad. Dette må eventuelt framkomme i tilsynsrapporten.

Dersom barnehagemyndigheten oppdager forhold/mangler som gjelder andre myndighetsområder, varsles ansvarlige for disse.